

УДК 35.082.4

С.І. Чернов

*Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Харків***МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ НА ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАДАХ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

В статті розкрито сутність стратегії сталого розвитку територій на засадах проектного менеджменту в контексті сучасної парадигми публічного управління. Автори також надають своє бачення моделі її формування та реалізації.

Ключові слова: *проектний менеджмент, стратегія сталого розвитку територій, портфелі ініціатив, соціально-економічні програми і проекти, сучасна парадигма публічного управління.*

Стратегічний підхід до планування сталого розвитку території займає своє відповідне місце в публічному управлінні, та його теоретичні основи недостатньо адаптовані до специфіки публічної сфери. Саме тому об'єктом даного дослідження взяті теоретичні положення і моделі формування та реалізації стратегії сталого розвитку території (далі – ССРТ) на засадах проектного менеджменту в контексті сучасної парадигми публічного управління.

Досвід розвинутих країн доводить, що важливою умовою економічного розвитку є розробка та успішна реалізація національних та регіональних програм і проектів у рамках стратегії сталого розвитку території. На даний час в Україні практично всі місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування беруть участь в розробці та реалізації стратегій і цільових програм соціально-економічного розвитку відповідних територій і регіонів, хоча не мають єдиної і чіткої теоретичної і практичної бази їх реалізації, що згубно відбивається на ефективності і результатах. При цьому далеко не кожний службовець розуміє, яким чином портфелі ініціатив, програми та проекти сприяють досягненню стратегічних цілей. Більшість із них, навіть із вищих керівників, не звертають увагу на чітку відповідність між стратегією розвитку регіону та реалізацією конкретних проектів.

Тому вимогою сьогодення є наявність єдиних теоретичних положень і моделей формування та реалізації стратегії сталого розвитку території, які сприятимуть розробці практичних рекомендацій стосовно стратегічного управління в публічній сфері і запобіганню витрат суспільства на невдалі програми.

Стан розробки дослідження. Великий вклад в рішення визначеної вище проблеми внесено дослідженнями науковців Дніпропетровського регіонального інституту Національної академії державного управління в рамках спільного швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO» та такими дослідниками як Ба-

баєв В.М., Бобровська О.Ю., Шаров Ю. П., Мамато-ва Т. В., Мамонова В.В. та інші.

Мета статті - визначити сутність стратегії сталого розвитку територій на засадах проектного менеджменту в контексті сучасної парадигми публічного управління, а також моделі її формування та реалізації. Для досягнення поставленої мети необхідно дослідити сучасну парадигму публічного управління, щоб проектна діяльність відповідала викликам сучасності, а потім визначити теоретичні положення стратегії сталого розвитку території і обґрунтувати моделі її формування та реалізації.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що стратегічне планування має за ціль досягнення сталого розвитку регіональної (територіальної) економіки, а також забезпечення переходу регіону до інвестиційно-інноваційного типу розвитку, або іншими словами, до впровадження проектного менеджменту. При цьому принциповою особливістю є вплив сучасної парадигми публічного управління на засади проектного менеджменту і її стимулююча направленість, яка спирається на активну участь публічної сфери разом з громадянами і громадськими організаціями у рішенні регіональних (територіальних) задач у відповідності з державними пріоритетами, інтересами самого регіону (території) та розташованих на його території господарюючих суб'єктів, а також концентрує їх сукупну синергетику.

Тому сьогодення публічної сфери потребує наукової підтримки стосовно розробки основних теоретичних положень і моделей формування та реалізації стратегії сталого розвитку території на засадах проектного менеджменту в контексті сучасної парадигми публічного управління для вирішення таких загальних проблем, як-то:

Неспроможність місцевих органів влади застосувати проектні технології стратегічного планування та програмування сталого розвитку територій.

Відсутність активності бізнесу щодо ініціювання відкритих підходів до програмування розвитку територій.

Формальність процесу залучення громадськості, підприємців та інших зацікавлених сторін до формування і реалізації стратегії сталого розвитку територій.

При цьому проектний менеджмент передбачає цільову спрямованість робіт, чітке визначення результату, строків і ресурсів, зосередження прав і відповідальності за досягнення цілі і якості робіт на одній людині чи групі осіб у тимчасово створеній матричній (проектній) структурі управління [1, с. 27].

Застосування теорії проектного менеджменту в публічній сфері стикається з її специфікою і сучасною парадигмою публічного управління, які потребують певної адаптації традиційних інструментів управління проектами до цього виду проектів.

Основне, що впливає на змістовну сутність сучасної парадигми публічного управління – це формування та розвиток інформаційних технологій і інформаційного суспільства в цілому шляхом інтенсивного впровадження системи електронного врядування, а також впровадження основних концепцій нового публічного менеджменту (New Public Administration) з урахуванням притаманних Україні особливостей.

Система електронного врядування, як прогресивна форма організації сучасного публічного управління, забезпечує інформаційну взаємодію органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування з громадянами і юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій. До того ж, вона оптимізує процес надання адміністративно-соціальних послуг громадянам і сприяє їх участі у суспільно-політичному житті країни. Завдяки цій системі громадянське суспільство поступово набуває характеристик інформаційного суспільства, а в результаті зміни поколінь стане остаточно інформаційним, що приведе до чергової модифікації публічного управління.

На процес модифікації сучасного публічного управління і зміну його парадигми, безумовно, впливає впровадження притаманних Україні основних концепцій нового публічного менеджменту (New Public Administration). Ці концепції сприяють формуванню такої моделі управління, яка орієнтована підвищення гнучкості прийняття рішень у державному апараті, зменшення його ієрархічності, делегування повноважень на нижчий рівень прийняття рішень та посилення механізмів зворотного зв'язку між державою та громадянами.

Отже, сучасна парадигма публічного управління передбачає наявність такої системи стратегічного управління, яка відповідає таким характеристикам:

- гнучка, яка сприятиме рухливості, швидкому маневруванню;
- сприятлива до розвитку різних форм взаємодії суб'єктів і об'єктів управління (наприклад, партнерства та мережі);
- націлена на менеджмент на основі знань;
- дієва в напрямку посилення соціальної відповідальності та моральної доброчесності;
- здатна до самоорганізації і командної роботи.

Сам термін «стратегія», як відомо, походить від давньогрецького «stratos» - мистецтво керівництва спільнотою, політичною боротьбою. Сучасне поняття цього терміну дуже багатогранне. Стратегія сталого розвитку територій – це системна технологія обґрунтування та ухвалення найважливіших рішень щодо місцевого розвитку, визначення бажаного майбутнього стану території та способу його досягнення, що базується на аналізі зовнішнього оточення території та її внутрішнього потенціалу і полягає у формуванні узгоджених із територіальною громадою дій, на реалізацію яких концентруються зусилля, ресурси основних суб'єктів місцевого розвитку [1, с. 5].

У сучасному розумінні стратегія сталого розвитку територій повинна:

- містити реальні цілі, досягнення яких є вирішальним для загального результату місцевого розвитку;
- підтримувати ініціативу громади стосовно вирішення життєво важливих проблем;
- концентрувати головні управлінські зусилля стосовно місцевого розвитку в певний час і у певному місці;
- передбачати об'єктивність і гнучкість управлінських рішень;
- забезпечувати затверджений порядок дій по місцевому розвитку та гарантовані ресурси тощо.

Стратегічний підхід до планування сталого розвитку території передбачає перехід:

- від розробки та виконання фінансових планів, які швидко застарівають, до створення адаптивної системи, що може самоудосконалюватися;
- від відповідальності лише держави за впровадження програм і проектів до відповідальності всього громадянського суспільства;
- від централізованого і підконтрольного прийняття рішень до поширення прозорих переговорів, співпраці та узгоджених дій;
- від дорогих зарубіжних програм і проектів до набагато дешевших національних тощо.

ССРТ є складовою цілісної системи планування місцевого розвитку, який характеризується комплексом різноманітних просторових, економічних, соціальних, культурно-духовних, екологічних, енергетичних та інших чинників.

Сучасним інструментом управління ССРТ в умовах швидких змін у зовнішньому середовищі і пов'язаної з цим невизначеності є стратегічне управління. Цей термін було введено в кінці XX ст., щоб позначити відмінності між поточним управлінням на рівні виробництва та управлінням, що здійснюється на вищому рівні. Його місія – розвиток території в довгостроковій перспективі за допомогою формування динамічного балансу із зовнішнім середовищем. Основні чинники побудови стратегічного управління – це люди, інформаційні системи, ринок, а його ефективність виражається в тому, наскільки своєчасно територія може реагувати на нові виклики сучасності і змінюватися залежно від них.

Нормативно-правові засади ССРТ умовно розподіляють на три блоки:

1. що визначає роль та місце органів місцевого самоврядування в організації та здійсненні управління розвитком території, зокрема – через розроблення та реалізацію ССРТ;

2. що формує основні засади ССРТ на місцевому рівні;

3. що визначає особливості участі у процесі формування та реалізації ССРТ юридичних та фізичних осіб.

Як і державна стратегія регіонального розвитку ССРТ є моделлю досягнення загальнонаціональних цілей: обґрунтування мети; визначення діючих тенденцій та закономірностей розвитку; формування пріоритетних напрямків економічної, інвестиційної, інноваційної, соціальної політики тощо; формування сценарію перспективного соціально-економічного розвитку; визначення етапів і термінів реалізації (рис. 1).

Рис. 1. Концептуальна модель формування та реалізації ССРТ

При цьому політика ССРТ, як і державна політика регіонального розвитку України, базується на таких основних положеннях:

- обов'язковий взаємозв'язок довгострокових стратегій, планів та програм усіх галузей господарювання на усіх рівнях;
- синхронізація дій по формуванню та реалізації ССРТ між усіма рівнями влади, місцевими суб'єктами господарювання та бізнесу і громадою;
- тимчасова концентрація державних та місцевих фінансових ресурсів на певних етапах ССРТ на конкретній території;

- збалансованість місцевого розвитку завдяки диференційованій фінансовій політиці.

ССРТ базується на принципах, які для наочності сприйняття наведені графічно на рис. 2. Вони характеризуються тим, що орієнтовані на потреби та інтереси людей; спрямовані на чіткі бюджетні пріоритети, на активну і результативну участь усього зацікавленого громадянського суспільства і спираються на тісний зв'язок між національним та місцевим рівнями.

Рис. 2. Модель базових принципів ССРТ

Слід також наголосити, що ініціювати процес розроблення ССРТ може будь-який суб'єкт місцевого розвитку у тому випадку, якщо надасть належне обґрунтування актуальності та корисності власних ідей для територіальної громади, власні пропозиції стосовно команди розробників ССРТ, а також визначить можливі перешкоди в її реалізації та шляхи їх подолання. Після цього місцевою владою затверджується нормативний акт, в якому до відома місцевої громади доводиться, що розпочинається робота над підготовкою ССРТ. Її технологічна модель графічно має вигляд, зображений на рис. 3.

З метою обговорення і затвердження ключових рішень, пов'язаних з розробкою та реалізацією ССРТ, створюється Робоча група, яка є найвищим органом стратегічного управління. Її орієнтовний склад (20-30 осіб) може бути таким:

- представники місцевої влади;
- керівники управлінь (відділів) виконкому;
- керівники (представники) громадських організацій;
- представники місцевих галузей господарювання та бізнесу;
- представники місцевих ЗМІ;
- інші представники місцевої еліти, залучені експерти, консультанти.

Важливо залучити до Робочої групи представників опозиції діючій владі, щоб забезпечити політичну нейтральність ССРТ.

Отже, основними критеріями, за якими здійснюється добір членів Робочої групи, можуть бути такими:

- активна участь у соціально-економічному, громадському та культурному житті певної території;
- обізнаність з місцевою ситуацією;
- наявність інтелектуальних, фінансових, інституційних та творчих можливостей;
- зацікавленість у вкладанні фінансових, матеріальних і нематеріальних ресурсів.

До основних функцій Робочої групи можна віднести такі:

- збір даних про територіальну громаду;
- підготовка для розгляду і затвердження місцевою радою системи стратегічних цілей (стратегічне бачення, довгострокові, середньострокові та оперативні цілі);
- добір та відбір заходів, програм та проектів;
- підготовка до розгляду та затвердження місцевою радою базової версії тексту ССРТ;
- при необхідності, підготовка місцевих нормативних актів та змін до них, пов'язаних з реалізацією ССРТ.

Крім місцевого соціологічного аналізу Робоча група має вивчити результати соціально-економічного аналізу і викласти у вигляді окремого розділу ССРТ, які називають Профілем громади.

Профіль громади містить інформацію про:

- історію території (коротко);
- географічне розташування та оточення території;

- природно-ресурсний потенціал та кліматичні умови;
- демографічна ситуація;
- особливості соціально-економічного розвитку в динаміці;
- рівень життя населення та його ділову активність;
- особливості господарського комплексу території (промисловий, агропромисловий, будівельний, транспортний тощо);
- соціальну інфраструктура;
- комунальну та приватну власність;
- земельні відносини;
- екологічну ситуацію та охорону навколишнього середовища;
- фінансово-бюджетну ситуацію та інвестиційний клімат;
- політичну ситуацію;
- систему управління місцевим розвитком;
- дієвість громадських організацій та приватних структур тощо.

Саме за цим розділом інвестори оцінюють можливості території, її потенціал щодо розрахунків за отримані кредити.

Система цілей ССРТ складається з таких елементів:

- стратегічне бачення – довгостроковий горизонт (10 – 15 років). Воно окреслює різносторонній оптимістичний погляд на розвиток території в майбутньому, слугує основою завдань, визначених у ССРТ, а також має бути реалістичним, специфічним, бажаним для громади і затверджується депутатами місцевої ради;
- пріоритети місцевого розвитку - довгостроковий горизонт (10 – 15 років) – є найважливішими цілями стратегічного бачення і мають бути прозорими та зрозумілими;
- стратегічні цілі – середньостроковий горизонт (3 – 5 років) – призначені для конкретизації пріоритетів у середньостроковій перспективі і мають бути конкретними, вимірюваними, узгодженими, реалістичними і обмеженими у часі;
- оперативні цілі – короткостроковий горизонт (1 – 3) – узгоджують стратегічну діяльність з поточною та з бюджетним планом.

Дуже важливим теоретичним положенням ССРТ на засадах проектного менеджменту в публічній сфері є необхідність проектного аналізу для обґрунтування відбору проектів реалізації стратегії сталого розвитку територій.

Як відомо, управління проектами – це процес прийняття компетентних рішень командою управління протягом життєвого циклу проекту. Кожна фаза проекту має певний набір дій, продуктами виконання яких є конкретні документи, що складають основу інформації для прийняття відповідних стратегічних рішень. При цьому особливо важливо відповідно підготувати інформацію для прийняття рішення на фазі ініціалізації, яка повинна містити комплексне обґрунтування доцільності подальшої розробки та реалізації проекту в умовах невизначеності та обмежень.

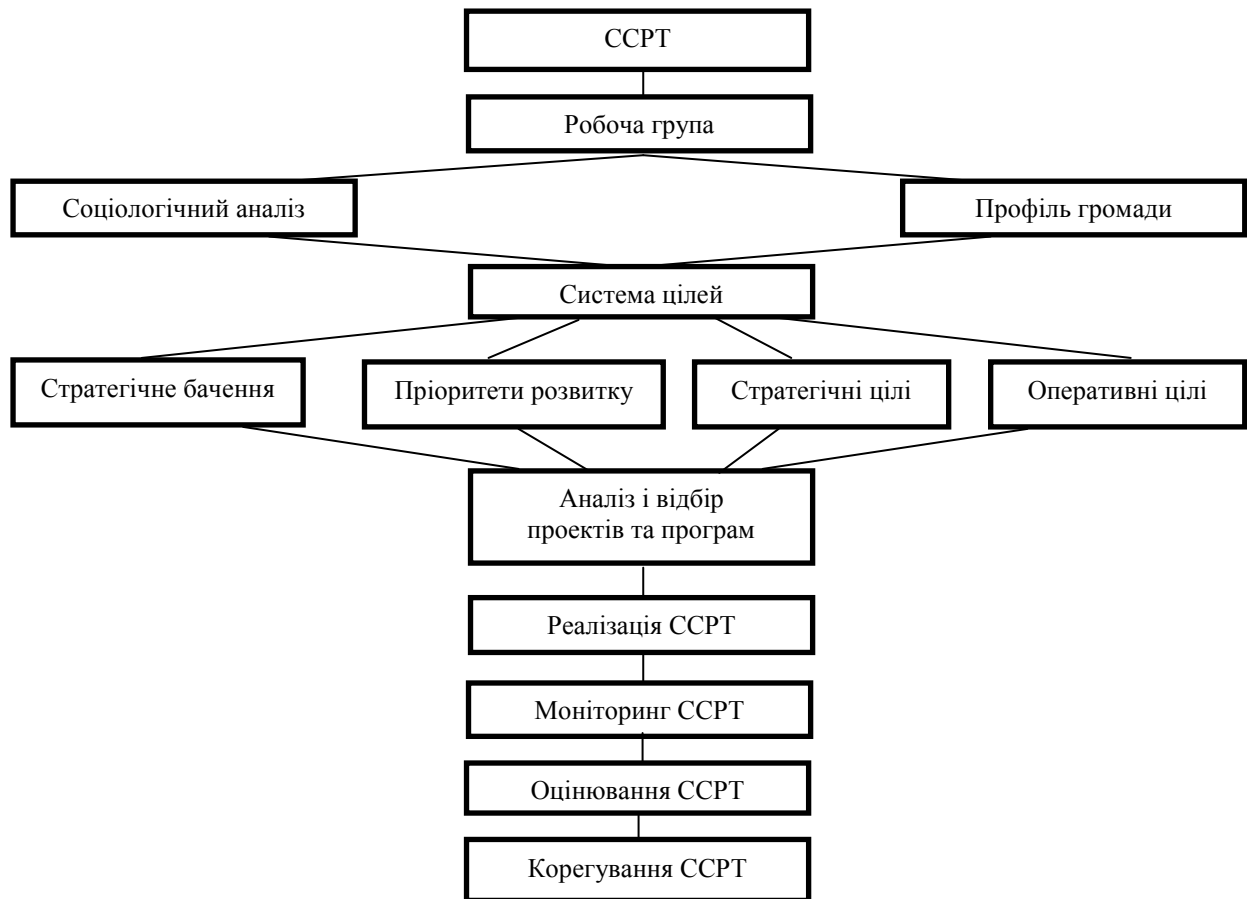

Рис. 3. Технологічна модель ССРТ

Це зумовлено такими факторами:

- необхідністю вибору між кількома проектами, які спрямовані на досягнення різних стратегічних цілей, але всі є важливими й актуальними;
- складністю визначення пріоритетності того чи іншого проекту в межах одного стратегічного напрямку;
- наявністю великої кількості стейкхолдерів;
- різноманітністю кола проблем та інтересів;
- складністю вибору підходу до оцінки ефективності проекту.

Обґрунтування проекту – це покроковий процес, який, як правило, складається з таких етапів:

- розробка концепції проекту;
- техніко-економічне дослідження та бізнес-планування;
- підготовка незалежними експертами висновку за результатами оцінювання (експертиза проекту через проектний аналіз).

У значній кількості випадків місцева влада не має можливості, а іноді і доцільності, робити окрему незалежну експертизу муніципальних проектів. Проте велика кількість аспектів обґрунтування муніципальних проектів з урахуванням їх специфіки зумовлює обов'язкове використання такого потужного інформативного аналітичного інструменту як проектний аналіз на стадії ініціалізації проекту. Традиційно в межах проектного аналізу проект розглядають за сьома аспектами: комерційний, технічний, економічний, фінансовий, інституціональний, а

також здійснюють аналіз ризиків по кожному з аспектів.

Ступінь відповідності прийняття вірного рішення про інвестування (або відмови) проекту підвищується з кожним етапом обґрунтування. На етапі розробки концепції отримується інформація про майбутній проект з позиції його цінності для стратегії сталого розвитку територіальної громади. Цей етап передбачає такі дії:

- деталізувати проблему, яку передбачається розв'язати за допомогою проекту;
- викласти сутність інноваційної ідеї і спосіб її реалізації;
- сформулювати мету проекту у загальному або деталізованому вигляді;
- визначити очікувані вигоди від проекту для зацікавлених сторін, основні обмеження та ризики.

Для проектів, по яким потрібна більш деталізована інформація для прийняття рішення проводиться техніко-економічне обґрунтування. В деяких випадках розглядаються і аналізуються альтернативні варіанти втілення ідеї проекту, досліджується можлива реакція споживачів, суспільства на майбутній продукт проекту, фінансовий та економічний аспекти суспільного впливу на нього.

У процесі проектного аналізу для проектів місцевого самоврядування виникають певні проблеми через те, що вони дуже різні за змістом, умовами реалізації та обмеженнями. При цьому дуже важливо визначити необхідну і достатню комплексність та

глибину дослідження: чи всі аспекти аналізу здійснювати, або які з аспектів є більш критичними для конкретного проекту; з яким ступенем деталізації порівняно з вимогами щодо проектів бізнес-сектору виконувати обґрунтування; які класичні методики придатні, а які потребують адаптації до умов місцевого самоврядування.

Наприклад, для проектів впровадження освітніх реформ доцільно виконати лише розробку концепції та здійснити обґрунтування за інституціональним аспектом, який є найбільш критичним. Він має на меті дати оцінку можливості здійснення проекту в існуючих політичному, економічному і правовому полях, а також здатності конкретної організації власне реалізувати проект.

Для транспортного проекту, наприклад, створення об'їзної дороги, доцільно проводити техніко-економічне дослідження місця реалізації проекту, його масштабу, технологій, обладнання, можливостей організації, експлуатації, забезпечення якості і безпеки.

Виходячи з цього, уявляється за доцільне визначити потенційні типи проектів місцевого самоврядування та розробити відповідну класифікацію, на основі якої можливо буде визначити найбільш ефективні підходи до обґрунтування проектів.

Для забезпечення стратегічного управління запроваджують моніторинг і оцінювання ССРТ.

Моніторинг реалізації ССРТ – це постійний процес збору даних про хід та показники виконання ССРТ. Дані, одержані в процесі моніторингу, можуть бути основою для проведення оцінювання ефективності проектів і програм у рамках ССРТ.

Визначають два основних типи моніторингу:

1. Моніторинг процесу – визначає факт зміни умов або відсутність змін у громаді, а також передбачає збір інформації про загальні тенденції соціально-економічного розвитку, зміни державної політики, інституційні зміни тощо.

2. Моніторинг процесу – передбачає відстеження процесу впровадження різних елементів проектів і програм, а також досягнення конкретних результатів. Він має бути об'єктивним і прозорим, системним і постійним, дієвим і корисним для усіх учасників ССРТ.

Оцінювання результатів моніторингу є однією із ключових технологій стратегічного управління, який виконує такі завдання:

- з'ясування на якому етапі стадії фактів і причин відхилення від етапів і термінів реалізації проектів і програм ССРТ;

- визначення, якою мірою реалізуються означені цілі та обґрунтування прийняття відповідних стратегічних рішень;

- випробування нових підходів до реалізації проектів і програм (перевірка нових ідей);

- визначення кращих версій проектів і програм для прийняття їх за робочі;

- обґрунтування необхідності продовження фінансування ССРТ (або призначення додаткового фінансування).

Оцінювання поділяють на такі види:

- попереднє – здійснюється на етапі формування ССРТ з метою прогнозування її успішності;

- проміжне – здійснюється у процесі реалізації ССРТ з метою визначення рівня досягнення поставлених цілей (очікуваних результатів) та чинників, що сприяють (заважають) її успішному виконанню. Його результати є підставою для внесення змін в ССРТ;

- підсумкове – здійснюється по завершенню реалізації ССРТ з метою визначення остаточних результатів та вивчення набутого досвіду.

Формування систем моніторингу та оцінювання сприяє урахування таких факторів:

- перелік їх показників має опиратися на ті дані, які постійно збираються і характеризують реалізацію цілей ССРТ. Він повинен бути незмінним при незмінній ССРТ;

- впровадження моніторингу і оцінювання має базуватися на існуючій організаційній структурі стратегічного управління, що сприяє мінімізації вартості і усталеному порядку роботи;

- організаційна структура, яка відповідає за реалізацію ССРТ не має права проводити моніторинг і оцінювання. Вона повинна тільки приймати рішення про подальші кроки щодо реалізації ССРТ або її корегування;

- моніторинг і оцінювання показників має відбуватися відповідно до попередньо визначеної і узгодженої з фахівцями методики;

- деякі показники вимагають визначення органами влади рівня їх змін за певний період часу, що дасть можливість оцінити успішність реалізації поставлених цілей.

За формою і виконавцями моніторинг і оцінювання розподіляють на:

- внутрішні – здійснюють члени Робочої групи. Його переваги – обізнаність і спеціалізована компетентність, а недоліки – можлива упередженість і брак професіоналізму щодо володіння відповідними методиками;

- зовнішні – здійснюють зовнішні уповноважені структури або незалежні експерти. Переваги – об'єктивність і професіоналізм, а недоліки – обмежена обізнаність специфіки й особливостей внутрішньої ситуації;

- змішані – здійснюються із залученням внутрішніх і зовнішніх експертів. При цьому поєднання знання специфіки і внутрішньої ситуації з професіоналізмом у володінні методиками сприяє виявленню і глибокому аналізу багатьох прихованих моментів реалізації ССРТ, а також професійним висновкам і рекомендаціям.

Результативності і ефективності ССРТ сприяє також дослідження можливих альтернатив щодо досягнення її цілей, а саме:

- досягнення таких самих результатів з меншими витратами;

- отримання більших або кращих результатів з тими самими витратами;

- досягнення пропорційно більших чи кращих результатів за більші витрати.

До основних критеріїв, за якими здійснюється оцінювання реалізації ССРТ, належать:

- відповідність – показує, наскільки ССРТ відповідає державним пріоритетам, функціям і планам діяльності органу влади, який відповідає за її реалізацію;

- результативність – показує ступінь досягнення встановлених цілей, яка характеризується продуктом (кількісний показник) і наслідками (кінцеві результати використання продукту);

- ефективність – вказує на кількість витрачених ресурсів на одиницю результату та може зіставлятися з попередніми або плановими показниками, прийнятими нормами та стандартами, показниками інших територій;

- економічність – визначає загальну кількість ресурсів (фінансових, матеріальних, людських тощо), витрачених на досягнення результату, загальний масштаб результату;

- сталість – визначає спроможність органу місцевого самоврядування продовжувати реалізацію ССРТ, зважаючи на поточний і прогнозований стан фінансового забезпечення та інші внутрішні або зовнішні чинники.

Дуже важливо, щоб моніторинг і оцінювання носили творчий характер, а не перетворювалися у суто контрольну процедуру, коли виявлені розходження в реалізації ССРТ розглядаються як привід не для аналізу і можливого корегування ССРТ, а для покарання «винних» і «тих, хто не впорався».

Висновки. Результати дослідження моделей формування та реалізації стратегії сталого розвитку території на теоретичних засадах проектного менеджменту в контексті сучасної парадигми публічного управління надали можливості визначити такі основні висновки:

1. Досліджено, що на змістовну сутність сучасної парадигми публічного управління впливають розвиток інформаційних технологій та формування інформаційного суспільства, а також впровадження адаптованих до України основних концепцій нового публічного менеджменту (New Public Administration).

2. Доведено, що стратегія сталого розвитку території – це системна технологія обґрунтування та ухвалення життєво важливих рішень щодо місцевого розвитку і полягає у формуванні узгоджених з територіальною громадою спільних дій владних структур, суб'єктів господарювання та бізнесу для реалізації цих рішень з залученням відповідних ресурсів.

3. Визначено, що основні чинники стратегічного управління – це люди, інформаційні системи, ринки та адаптивна система управління.

4. Розроблено і обґрунтовано концептуальну та технологічну моделі формування та реалізації стратегії сталого розвитку території, які наочно демонструють концепцію, принципи і алгоритм цього процесу.

5. Визначено і обґрунтовано основні теоретичні положення стосовно усіх складових технологічної моделі стратегії сталого розвитку території.

Подальший розвиток теоретичних положень і моделей формування та реалізації стратегії сталого розвитку території на засадах проектного менеджменту обумовлений змінами парадигм публічного управління і удосконаленням самого проектного менеджменту.

Література

1. Берданова О., Вакулєнко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / О. Берданова, В. Вакулєнко. – К.: ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року» №1001 від 21 липня 2006р. // Офіційний вісник України. – 2006 р. - № 30. – С. 36.
3. Сталий розвиток території: проблеми та шляхи вирішення: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 1 жовт. 2012р. / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2012. – 270 с.

Автор: ЧЕРНОВ Сергій Іванович

Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова, Харків, д. держ. упр., доцент кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві

МОДЕЛИ ФОРМИРОВАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ СТРАТЕГИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИИ НА ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПРИНЦИПАХ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТА

С.И. Чернов

В статье раскрыта сущность стратегии устойчивого развития территорий на принципах проектного менеджмента в контексте современной парадигмы публичного управления. Авторы также представляют свое видение модели ее формирования и реализации.

Ключевые слова: проектный менеджмент, стратегия устойчивого развития территорий, портфели инициатив, социально-экономические программы и проекты, современная парадигма публичного управления.

MODEL OF FORMATION AND IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY FOR THE TERRITORY OF THEORETICAL PRINCIPLES OF PROJECT MANAGEMENT

S.I. Chernov

In the article the essence of strategy of territories steady development based on project management principles in the context of modern paradigm of public administration is exposed. The authors also provide the model of strategy formation and implementation in the article.

Keywords: project management, strategy for the sustainable development of territories, briefcases initiatives, socioeconomic programs and projects, the modern paradigm of public administration.